

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ
Δ/νσις : Ι. Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήνα Τηλ. 210-72.72.282 & 6976204429 , e-mail: fspk2008@yahoo.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
(ΑΘΗΝΑ, 28 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022)

Στο πλαίσιο της λειτουργία του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «**Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός Τουρισμός**» του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος πραγματοποιήθηκε **την περασμένη Τρίτη 22 Μαρτίου 2022 και ώρα 13:00** εκδήλωση με θέμα: «Παρουσίαση των Δράσεων του Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος» με ομιλητή τον Γραμματέα του ως άνω Συνοδικού Γραφείου, Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη κ. Σπυρίδωνα Κατραμάδο.

Στην ως άνω εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά, εκτός του κύριου ομιλητή, συμμετείχαν Καθηγητές και φοιτητές του Προγράμματος, ενώ απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού ΑΠΘ, Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Χρήστου, η Διευθύντρια του Προγράμματος, Καθηγήτρια κ. Κυριακούλα Παπαδημητρίου, και ο Αντιπρόεδρος του Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος, Αν. Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Ασημακόπουλος. Πριν την έναρξη της ομιλίας του, ο Γραμματέας του Συν. Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, Αρχιμ. Σπυρίδων Κατραμάδος, ανέγνωσε σχετικό Χαιρετισμό του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου για την ως άνω εκδήλωση και μετέφερε τις ευχές και τον **χαιρετισμό του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δωδώνης κ. Χρυσοστόμου.**

Στον Χαιρετισμό του ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος τόνισε τα πιο κάτω: «...Έχει σωστά επισημανθεί ότι οι προσκυνηματικοί τόποι, Μονές, προσκυνήματα, αγιάσματα κ.ά., μαρτυρούν την ιστορία, τον πολιτισμό, τις ρίζες μας. Σε εποχές όπου η αλλοτρίωση πολυειδώς και πολυτρόπως εισβάλλει πανταχού, η διαφύλαξη, η ανάδειξη και η προβολή της βαρύτιμης αυτής κληρονομιάς, όχι ως μουσειακού είδους, αλλά ως ζώσης εμπειρίας, είναι ίσως το μοναδικό αντίδοτο και ισχυρότερο μέσο στην ισοπεδωτική αυτή λαίλαπα των καιρών μας και θέλω να πιστεύω και ότι η δική σας προσπάθεια θα συμπορεύεται σε αυτήν της Ποιμαίνουσας Εκκλησίας. Οι Προσκυνηματικές Περιηγήσεις της Εκκλησίας έχουν στόχο να προετοιμάζουν τον δρόμο, της ειρήνης, της δικαιοσύνης και του σεβασμού, ανάμεσα στους λαούς και τον κάθε διαφορετικό άνθρωπο χωρίς διακρίσεις, αλλά με διακριτικότητα. Η Ορθόδοξη Πίστη μας χάρις στη δισχλιετή παράδοσή Της, κατευθύνει όλους όσους εργάζονται και ασχολούνται με το θέμα αυτό. Τα Χριστιανικά Προσκυνήματα, αλλά και οι Ι. Μονές, αποτελούν τους ιδανικούς χώρους επισκέψεως όχι με την απλοϊκή μορφή και τον σκοπό της θεάσεως όμορφων τοπίων, ούτε κάποιων υπολειμμάτων του ενδόξου ιστορικού παρελθόντος, **αλλά της ανακαλύψεως της ζωντανής και ανθηρής χριστιανικής κοινότητας και της βιώσεως ενός αυθεντικού τρόπου χριστιανικής ορθόδοξου ζωής και μαρτυρίας.** Η Εκκλησία της Ελλάδος, μέσω των θεσμικών οργάνων Αυτής και του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Ιεράς Συνόδου, της Διοικούσας Επιτροπής του και των πολύτιμων Στελέχων μας, Κληρικών και Λαϊκών, επιτελεί κατά την τελευταία εικοσαετία ένα πρωτόγνωρο, πολύπλευρο και πολυσήμαντο ποιμαντικό έργο στον τομέα της αναπτύξεως και προβολής των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, των Εκκλησιών, Ι. Μονών και Ι. Προσκυνημάτων, συμμετέχοντας με άμεσα θετικά αποτελέσματα και πλήρη επιτυχία, σε επιστημονικά προγράμματα και δράσεις τοπικού, περιφερειακού, εθνικού και διακρατικού επιπέδου, τα οποία προάγουν τον Ορθόδοξο Χριστιανικό Πολιτισμό.

Αγαπητοί μου, Το ξέσπασμα της πανδημίας του Covid-19 πρίν από δύο ακριβώς χρόνια και τα αναγκαία περιοριστικά μέτρα, με στόχο τον περιορισμό των θανατηφόρων συνεπειών, επηρέασαν τους ανθρώπους σε όλο τον

πλανήτη με αποτέλεσμα να αναστείλουν προσπάθειες γνωριμίας με νέους τόπους και να βρουν νέους τρόπους προσεγγίσεώς τους. Την αμφιβολία, ανησυχία και αβεβαιότητα της πρώτης περιόδου του 2020 διαδέχθηκε ένα χρόνο μετά η ελπίδα του εμβολιασμού και των θετικών αποτελεσμάτων αυτού. Τώρα όμως **ήρθε η ώρα να βαδίσουμε σε μία νέα κανονικότητα κινήσεων και επικοινωνίας μεταξύ μας**, να συνεχίσουν να συνεργάζονται από κοινού όλοι οι Φορείς που έχουν την ευθύνη της αναπτύξεως και προωθήσεως των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων για την οργάνωση και εφαρμογή ενός νέου στρατηγικού σχεδιασμού του Θρησκευτικού Τουρισμού εν γένει. Ο σχεδιασμός αυτός πρέπει και να ατενίζει το μέλλον και να είναι απολύτως ρεαλιστικός στην βάση των σημερινών δεδομένων. Θα πρέπει να βασίζεται στο «δέσιμο» της θεωρίας και της μέχρι πρότινος πράξεως, αλλά πλέον σε συνάρτηση με τις νέες επιστημονικές γνώσεις και με τις νέες επαγγελματικές εμπειρίες, οι οποίες δεν μπορούν να παραμείνουν ανεπηρέαστες από τα σημερινά γεγονότα. Είναι λοιπόν αναγκαίο να οργανωθούμε όλοι μας και όσο το δυνατόν πιο σύντομα, ώστε να διαπιστώσουμε σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο ο **Covid-19** επηρέασε, μεταξύ άλλων, τα κίνητρα και την συμπεριφορά των εκατομμυρίων επισκεπτών σε Θρησκευτικά Μνημεία παγκοσμίως. Η οργάνωση των Θρησκευτικών Περιηγήσεων οφείλει και πρέπει να βασίζεται στον σεβασμό της προσωπικότητας και της ακεραιότητας της ζωής των επισκεπτών. **Η τουριστική μονοκαλλιέργεια και η θεματική αποκλειστικότητα ανά περιοχές ανήκουν πια, μετά την επέλαση της πανδημίας, σε έναν άλλο κόσμο.** Η δικτύωση και συνέργεια μεταξύ Θρησκευτικών Προορισμών και Πολιτιστικών και Θρησκευτικών Μνημείων, είτε ενδοπεριφερειακά είτε μεταξύ Περιφερειών ή μεταξύ Κρατών και κυρίως μεταξύ όλων των Φορέων που σχετίζονται με αυτό που ονομάζουμε Θρησκευτικό και Πολιτισμικό Τουρισμό, θα αποτελέσει πολλαπλασιαστικό παράγοντα θρησκευτικών επισκέψεων. **Αν μας δίδαξε κάτι η πανδημία του 2020 είναι ότι πρέπει να προβλέπουμε ευέλικτες εναλλακτικές λύσεις.** Ο σεβασμός του ιερού χαρακτήρα των κάθε μορφής και εποχής Θρησκευτικών και Πολιτιστικών Μνημείων και προορισμών οφείλει να αποτελεί προτεραιότητα, στην Εκκλησία της Ελλάδος. Με αποτροπιασμό και λύπη μεγάλη παρακολουθούμε στις μέρες μας, μαζί με τις έμψυχες εικόνες του Θεού, τους συνανθρώπους μας και μάλιστα χριστιανούς αδελφούς, οι οποίοι αλληλοεξοντώνονται μετά την βίαια εισβολή των Ρωσικών στρατευμάτων στην Ουκρανία, να βομβαρδίζονται Ναοί, Μονές Προσκυνήματα Μνημεία κ.λπ. Ως εκ τούτου εκφράζουμε την έντονη θλίψη και οδύνη μας, καταδικάζουμε κάθε πόλεμο από όπου και αν προέρχεται και προσευχόμεθα ο Θεός να φωτίζει κάθε άνθρωπο να επιστρατεύσει πριν απ' όλα τον διάλογο χάριν της παγκόσμιας αλλά και της ατομικής ειρήνης του μεγάλου αυτού δώρου της παρουσίας Του. ....»

Στην συνέχεια στην ωριαία και πλέον εισήγησή του ο π. Σπυρίδων Κατραμάδος παρουσίασε συνοπτικά **την υπερ-εικοσαετή ιστορία και Δράση του Συν. Γραφείου**, με αναφορά στη συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις Τουρισμού, Τουριστικά Fora και Συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό, στην αγαστή σχέση και συνεργασία του με τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού και τις εκάστοτε ηγεσίες του Υπουργείου Τουρισμού, στις ειδικές εκδόσεις, φυλλάδια, οδηγούς και χάρτες γενικού και ειδικού προσκυνηματικού περιεχομένου που έχουν παραχθεί στα πλαίσια της συνεργασίας Κράτους και Πολιτείας όλα αυτά τα χρόνια, καθώς και στη συμμετοχή του Συν. Γραφείου κατά τα τελευταία κυρίως χρόνια σε Ευρωπαϊκά Διακρατικά Προγράμματα που αποσκοπούν στην προώθηση του Προσκυνηματικού και Θρησκευτικού Τουρισμού, την καταγραφή και προώθηση των μοναστηριακών και εκκλησιαστικών προϊόντων κ.λπ.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε ο ομιλητής στις συνεργασίες του Συν. Γραφείου με τουριστικούς επιχειρηματίες και επιχειρήσεις εντός και εκτός Ελλάδος, με τα αντίστοιχα Γραφεία και Οργανισμούς των άλλων Ορθοδόξων Εκκλησιών και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, καθώς και Υπουργεία και Οργανισμούς ξένων Κρατών, που έχουν φέρει ως καρπούς μια σειρά από **Πρωτόκολλα Συνεργασίας** μαζί τους, άλλα εκ των οποίων έχουν ήδη υπογραφεί και εφαρμόζονται και άλλα που βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε φάση διαμόρφωσης και επεξεργασίας.

Τόνισε, τέλος, την ιδιαίτερη χαρά του που το ως άνω Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών τελεί υπό την ευλογία της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος και σε άμεση συνεργασία, ήδη από την αρχή της λειτουργίας του, με το Συνοδικό Γραφείο Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος. Στο τέλος της εισηγήσεως του απάντησε σε όλα τα ερωτήματα που τεθήκαν εκ μέρους όσων παρακολούθησαν την εισήγησή του.

Ο π. Σπυρίδων στην παρουσίασή του αυτή πλαισιωνόταν και από τους συνεργάτες του **κ.κ. Χρήστο Πετρέα** και **Βασίλειο Τζέρπο**, Μέλη του Συνοδικού Γραφείου και εκ των διδασκόντων στο ως άνω Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών.

Εκ του Συνοδικού Γραφείου